

CfA: Семінар EHRI "Львівське ґетто: розповідаючи і відображаючи історію виключення і насильства"

18-22.7.2022

онлайн

Запрошуємо дослідників Голокосту, освітян, працівників архівів та музеїв, екскурсоводів та фахівців з цифрової гуманітаристики взяти участь у семінарі EHRI "Львівське ґетто: розповідаючи і відображаючи історію виключення і насильства", організованому Центром міської історії Центрально-Східної Європи (Львів). Мета цього міждисциплінарного семінару – дослідити та обговорити цифрові інструменти і методи дослідження та візуалізації міської топографії Голокосту.

Роблячи особливий наголос на львівському ґетто, одному з найбільших, але найменш вивчених ґетто у східній Європі, семінар помістить його у контекст останніх досліджень різних ґетто та міських топографій Голокосту, наприклад, ґетто у Будапешті, Варшаві і в Терезієнштадті. Створене восени 1941 року окупаційною нацистською владою, львівське ґетто охоплювало північну частину міста, також званого як Lwów, לְוֵבֶרְג, Lemberg. Воно стало місцем насильного переселення, проживання у полоні, примусової праці, расової сегрегації та убивств і принижень, місцем щоденного виживання і протистояння, спроб протидіяти і мстити за понад третину тодішнього населення міста, львів'ян-євреїв. Починаючи з 1942 року, відбулося декілька акцій (*Aktionen*), коли мали місце масові убивства, депортації до Янівського табору та найближчих таборів смерті. Населення ґетто зменшувалося, а його межі стискалися до невеликого району, *Judenlager*, включаючи всього декілька вулиць з місцями проживання примусових робітників-євреїв, які працювали на численних фабриках та підприємствах по всьому місту. Врешті, залишки ґетто було ліквідовано у червні 1943 році.

На прикладі історії львівського ґетто семінар EHRI охоплює такі взаємопов'язані тематичні напрямки:

- джерела про/з ґетто: які використовувати і як
- візуальні матеріали: етика і достовірність
- побудова наративу: точність і чутливість до мови і термінології
- ґетто та міський простір
- цифрові інструменти у фізичних і віртуальних просторах пам'яті

Попри те, що джерела про львівське ґетто дуже різні, програма семінару пропонує ретельне прочитання одного з основних джерел: так званих "карток ґетто" – реєстраційних карток понад 17 000 мешканців ґетто, які формувала нацистсько-німецька влада. Низка таких реєстраційних карток збереглися у Центральному державному історичному архіві України у Львові, частина з них існує у вигляді оцифрованої колекції Меморіального музею Голокосту США. Картки містять повне ім'я особи, дату народження, місце проживання, рід занять, місце роботи і особливі примітки. Семінар дослідить способи використання джерел, таких як ці картки, для досліджень Голокосту, освітніх проєктів та вшанування пам'яті.

У ширшому плані семінар долучиться до загальнішого обговорення того, як відобразити та вивчати місця Голокосту в містах центрально-східної Європи. Ми плануємо піднімати та обговорювати під час семінару такі аспекти і питання: Як картографія топографій ґетто може допомогти нам краще зрозуміти питання про умови проживання, примусову працю, стратегії виживання під час Голокосту? Як проекти цифрового картування можуть стати майданчиками для програм вшанування пам'яті про Голокост у публічному просторі? Які цифрові інструменти та методи є найпродуктивнішими? Які існують ризики у контексті дослідження та візуалізації міської топографії Голокосту? Тож семінар прагне об'єднати різні групи фахівців, які працюють з історією та пам'яттю про ґетто часів Другої світової війни, та сформуванню всеохопну дискусію про виклики дослідження, викладання і представлення цієї теми.

Крім того, результати цих дискусій та напрацювання семінару будуть також використані Центром міської історії для створення онлайн-виставки про львівське ґетто, за допомогою інструментів і методів цифрової картографії та сторітелінгу. Учасники семінару запрошуються ділитися своїми міркуваннями та враженнями про виставку на усіх етапах, від задуму до поширення результатів, у тому числі у формі онлайн-публікацій з рекомендаціями про те, як подавати історію ґетто для різних аудиторій.

ФОРМАТ

Семінар відбудеться 18-22 липня 2022 року через платформу Zoom. Крім того, підготовчі і супровідні зустрічі до семінару заплановані за таким розкладом:

- **Підготовка (квітень-червень 2022 року)**

На початковому етапі семінару учасники аналізуватимуть історію львівського ґетто у зіставленні з іншими ґетто за допомогою поширених матеріалів для читання та лекцій, які будуть доступні на платформах Zoom і YouTube.

- **Семінар (18-22 липня 2022 року)**

Наповнення тижневого семінару (заплановано 3-4 год. на день) поділено на три модулі:

1. **вступна частина** – де усі учасники матимуть нагоду ширше представити свої проекти на тему історії ґетто або Голокосту;
2. **дискусії** – де учасникам представлять проект цифрової виставки про львівське ґетто;
3. **практична робітня** про цифрові інструменти, які можна застосовувати у дослідженні Голокосту, у тому числі для вивчення ґетто.

- **Зворотній зв'язок (вересень-листопад 2022 року)**

Учасники запрошуються до обміну думками та ідеями про семінар, на онлайн-виставку та до участі у методологічному виданні з рекомендаціями про способи представлення історії ґетто, зокрема про львівське ґетто.

Семінар буде проходити англійською мовою.

ДЛЯ УЧАСТІ

подавайте свої [заявки на участь](#), мотиваційний лист (не більше 300 слів) та резюме **в одному файлі PDF** на seminars@lvivcenter.org не пізніше 1 березня 2022 року.

Очікуємо заявки від студентів старших курсів, фахівців-початківців та досвідчених дослідників, освітян, архівістів, музейників і екскурсоводів, які працюють з темами Голокосту, міст у Другій світовій війні та питаннями пам'яті.

ВАЖЛИВІ ДАТИ

Термін подачі заявок: до **1 березня 2022 року**.

Повідомлення про прийом заявки: до **15 березня 2022 року**.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Тарас Назарук (Центр міської історії, Львів, Україна)

Софія Дяк (Центр міської історії, Львів, Україна)

Анна Ульріх (Центр дослідження Голокосту в Інституті новітньої історії ім. Лейбніца, Мюнхен, Німеччина)

Академічна кураторка семінару:

Марта Гавришко (Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України, Львів, Україна)

Питання про організаційні деталі надсилайте на: seminars@livcenter.org

Про семінар

Семінар відбувається у рамках Європейської інфраструктури дослідження Голокосту (EHRI) за підтримки Європейської Комісії. Організовано Центром міської історії центрально-східної Європи (Львів) у рамках програми з Цифрової історії та проекту "Інтерактивний Львів".

